

0-1b
Ser 822⑤

K34/115

A13/8/115

M. R. Masete.

Data about Mametsa's

1/8

1

Bogolo-golo tsa setshaba sa ga Mametsa.

Setshaba sa ga Mametsa gogolo-golo se be se dula
Maamagokubje bo ka matsakwe maina a di kgosi tsa:

Mametsa

Madie

Mametsa le Moloi

Madie le Makwala

Mabine le Seepa

(Sekoko Kgopong Maatla goba Josia)

2 Bjale kgosi Sekoko methleng ya mo go busa ena setshaba sa ga
Mametsa se be se dula nageng ya Strasburg ena kgosi Sekoko o be
a lwa nwa le ba Maafefe kwa Bokgaga thabeng e kgolo leina la
yona ke Marabeng bjale ka lona lebaka lewe setshaba sa ga Maafefe
sa fenyana setshaba sa ga Mametsa bjale Sekoko a tshaba a boya
Strasburg. Bjale gona mowe ntweng owe go be gwa bolawa batho
ba babedi fela e beese moko o tee le ba ga Mametsa fela nwa
e e beese a Sekoko e be nwa ya ngwana mohuba ena o be a busa
magakala e kgosi ya mosadi bjale a ba re ngwana mohuba ke gore
ke wa ga Mohuba leloko la gabo ena o be a lwa le Maafefe. Bjale
3 a re go bona gobane o fenyana ke Maafefe. A bitsa kgosi Sekoko gore
a tle a mo thuse bjale ngwana Mohuba a botsa Sekoko gore a tle le
setshaba sa gagwe fela gwa direga bjale Sekoko a tla le setshaba
sa gagwe go thusa ngwana mohuba bjale nwa ya lwiwa kudu fela
Maafefe. A ba fenyana ka moka baa tshaba ba boela ga gabo bjale kgo-
si Sekoko a re go fithla gae a thlaba kgomo tse pedi tsa go thlobo-
sa setshaba sa gagwe gore ba tswa ntweng ke gore molao wa Sesutho
ke ona woo ke gore setshaba a se tswa ntweng kgosi e swanetse go
4 thlaba kgomo ba tshela bathlabani ka madi a kgomo ke gore
mothlabani yowe mongwe le yo mongwe a sa ka a tshelwa madi o
swanetse go gaafa ka bakeng sa madi a batho, bjale marumo a ba
bego ba thlabana ka ona lerumo le lengwe le le lengwe le
lekilego la thaba motho le ya bolokwa gabotse lona le thusa
batho ba bolawago ke mokšlō ba mē alafiwa ka lona le tš dithlare

EM/

tse dingwe le lehono marumo awe a hwetswanwa ga ba kgalabjwe ba
ba ile go balwa ntwā ke ona a thusago ba thoba go baba mekōlō

Ditaba tsa kgosi Josia Maatla

5 Ena o dula Mabins Location ea bogosi o file ke kgopong
bjale kgopong o be a inele basadi ba bararo maina ke Diponi wa ga
Mashumu

Marebutse wa ga Matene Moutlwane ke wa boraro. Bjale ena
Moutloane o be a tshaba Mabis ga kgosi Kgopong a ya Lorraine
bjale kgosi maatla o dutsi le basadi ba Kgopong ka gobane a
hwile na ke mang yowe a ka lesetsago dikgomo tsa mogolwane wagwe
di ya le naga, a re ka gobane mogolwane wa ka o hwile ke sa di
lesetsa ke ka lona lebaka lewe. Maatla a dutse go le basadi ba
mogolwane wa gagwe Kgopong na a o inele kgomo tsa ga mogolwane wa
6 gagwe o ka lesetsa go reka tsa go dikgomo na? Wa re o tshepile
tsa mogolwane wa go na? Feela kgosi Maatla o be a se ke a lesetsa
go tsia bogwe basadi o be a tsia basadi ba bararo le ena maina a bo-
na šia:

Mmotlana wa ga bjang

Maalehu wa ga Lewele

Malemane wa ga Kgwedi.

Bjale mosadi wa pele Mmotlana a ba le ngwana wa ngwananyana
a hwa bjale gwa tsoga mpherefere gona mowe o mogolo bjale ka go-
bane mosadi a kwatile a lla kudu, a ya Leydsdorp go tlalia kgosi
Maatla a re monna wa ka o ne le masaka a mantsi a lebake bjale
mmusu wa ntsha maphodisa ba ea ba swara kgosi ewe.

7 Bjale ke gore ke go supa gore lebake a la loka fela le
lehono mmusu wa Maatla o sa thatafile, ena o rata gore mo a ile
leetong a boya ba re a gee mokoni.

Sereto sa gagwe:

Maatla molaudi Mokoni

ya boya go magalale

boretele go madikadikele

madikadikana

ena a fela a:

Kgeregere-kgeregere.

Bjale mo go nego bo maankgegere gona a re sa bolabola
motho awa le ka melomo.

Tse ditaba di bolabola ke mokgalabje Mapale.

- 8 Mo setshabeng sa Mametsa go be go ene le mokgalabjwe yowe ba rego
ke Dilalugi wa leloko la ga Lewele ena o be a era mosadi wa gagwe
Maamokwale a re wena a o omele bjalewa bjale mosadi wa gagwe
Maamokwale a tlala ke pele a ena mmela wa lootsa ka maselo a
mabedi a tletse mmela bjale a omela bjwala a ka dipitsa tse
dikgolo kudu bjale mokgalabjwe Dilalugi a dula fase a fera
seseka a nwa bjwala. A tagwa bjale bathlankana ba utswa dikgogo
tsa gagwe bjale a rego mosadi Maamokwale na dikgogo tsa ka di reng
9 di sa lekane palo ya tsona? Maamokwale a re le nna a ke tsebe
gore dikgogo di ile kae na. Bjale le ena mosadi a re le nna a ka
di bona. Bjale ke gore ka go rialo go bonagala gobane bjala a
bo ne thuso ka gobane Dilalugi le mosadi wagwe Maamokwale ba ile
ba lwa ka lona baka la bjala.

Photla le dithailo tsagwe

Thai tshita re lebane
ke letswele la kgaitsemi ya gago
thai segowa se arotwe
ke mabele a tshullelwa sesigong
thai monna yowe wa mo thabeng
ke marema a gogela ke nta
ka gobane e no loma e mo thlogong
o sa e bone

- 10 thai tnupana ntwikiswiki
ya tiya nme a menama
ke tlala ga e o swere
thai thollwana ya bôrôlôlô kaa ga borala gedimo
ke legogo.

Matsebele le dipolabolo tsa gagwe ena ke thlomegets'a a
 leloko la ga Mametsa bjale ka gobane Mametsa bogolo-golo ba
 ga Mametsa ba be ba lapisa kudu ke diphoofolo tse ba rego ke
 diphiri bjale ena a re ba re na nna nka di bolaya diphiri tsewe
 11 diphiri tsewe bjale ba mo fa lerumo gore a e a dule mo sakeng la
 dipudi gore phiri a e tswella ena a e bolae. Bjale mokgalabje
 Matsebele a e a dula ka molomong wa saka la dipudi a swere
 marumo agwe. A dula a dula a ba a ya le boroko. Phiri ya fithla
 ya tsea pudi bjale a sala a re ke ya phafoga a okwa pudi e lla
 kgole bjale ya ba motse ka moka ba tsugile ka go okwa lešata
 la pudi bjale ena matsebele a tsoga le marumo agwe a se ke a thusa
 selo ka gobane phiri e tshabile le pudi bjale ya ba gobane o
 ba forile ka le feela bjale beng ba motse ba sala ba rakisisa
 12 phiri ba gopola gore Matsebele a rakisa phiri anthe Matsebele o
 tshabile go fithlela ba bile ba bolaya phiri bjale a ba re ke ya
 lebella ba bona Matsebele a se gona.

Bjale taba e e swana le ga o ka thlotheletsa setshaba wa re
 a re eeng ro bolaya tau bjale setshaba sa ya wena wa sala ke
 gore a one thuso mothlang owe setshaba sa ga Mametsa dipelo di
 be tsa ya bothlokong ka moka ga bona gwa thloka le o tee ya yowe
 pelo ya gagwe e thabilego. Go swana le motho yowe a re go re
 tlogeng mona nageng e batho ba tloga ena a sala a ne thuso.

13

Dithuri tsa setshaba sa ga Mametsa.

Dithuri ke dilo tsa boloi tsona di dula gae bjale go ne le
 dithuri tse dibitswago gore ke ditlatsane tsona di lapisa batho
 kudu di sepela bosego gona mowe go ne le noka e bitswago gore ke
 Mothlodi fong eona motho a ntshe le bosego o tla bona tsona
 dithuri tsewe. Bjale motho a di bona o swanetse go hwa. Bjale
 dingaka ba mo fa dithlare gore a tsoge mo a tsugile a re ke
 bone ditlatsane ke moka o phidile a fela a di ne thuso ka gore
 di bolaya batho fela le mogwe bjale batho a ba di lesetse ka
 14 gobane ga bona di ne le thuso ka go lema masemo a bona baloi le
 go thlagola mabele gare ga bosego fela dithuri tsewe a se tsa
 banna fela goba basadi fela.

22 Basadi ba natso le banna ba natso fela a go ne yowe o ka mo
 supago wa re dithuri tse ke tsa semang-mang ka gobane a ka o beya
 molato ka gobane ke tse disoro kudu. Ka gobane a go ne motho yowe
 a ratago gore a tsebege gore ke moloi ke mang yowe a ka dumetsago
 a ba re o moloi, bjale gona mowe nageng ya ga Mametsa go ne le
 mokgekolo e ba rego ke Maamongatane ena ke eo a sa gane go leina
 15 la boloi o dumetsa dilo ka moka a ba re ke wena moloi o re ee.
 A ba re ke wena sebody o re ee ena o dula mabapi le noka ya
 Lepelle bjale ena mothlang a rata nama o romela dithuri tsa
 gagwe gore di mo bolaele nama. Bjale a bosele e se e ka moswa-
 nyana o botsa monna wa gagwe Makamane o re kitima o e kowa
 swthekgweng sa bonole o tla hwetsana morogo. Kannete o
 kitima a ya mowe a ntse a tla hwetsana phoofolo e hwile kannete
 o tla fithla mowe ntse a hwetsana thoolo e hwile goba tumuga
 bjale moloi yowe mobjale o ne le thuso ka gobane a bolae batho
 o loya diphoofolo tsa lefoka fela a bolae batho.

16 Tša kgosi Maatla le Mogokō

Mogokgo ke leloko la ga Vasete. Bjale kgosi Maatla ke lelo-
 ko la ga Mametsa fela ba be ba dutsi motseng ka o tee bjale ka
 letsatsi le lengwe kgosi Maatla a tiya Mogokgō bjale ka gobane
 Mogokgo e be e mologi wa disigo ka lona lebaka lewe o be a sa
 loga sesego sa gagwe ba enwa bjala kgosi ka gobane o be a era a
 napa a botsa Mogokgo a re ntsha bjala ke nwe bjale Mogokgo a
 ntsha bjala. Kgosi a re tla re nwe bjala. Bjale Mogokgo a gana
 bjale ke gore kgosi e bjale a e ne mohola ka gore o lapisa setsha-
 ba sa gagwe mothla o mongwe o tla feletsa ka go bolawa ke batho
 ba bangwe ka gobane o busa setshaba a se ne tseebo.

17 Tsa ngwana Mogale le barwa ba gagwe.

Mokgekolo ngwana Mogale o be a e ne le morwa wagwe eo leina
 lagwe ba rego ke Poselane ena ke leloko la ga Kgothlwane ba
 dula Lerapame nageng ya Strasburg. Bjale Poselane a tsia
 mosadi wa gagwe mosadi wa pele ke Maadibi wa ga Lewele mosadi
 wa bobedi ke Makgofe wa ga Sekgobela bjale bobedi bja bona ke
 betsi ba mokgekolo yowe ngwana Mogale bjale Maadibi a ba le
 ngwana wa mathomo.

RM/

18 Leina lagwe ke Matsebele wa bobedi ke Mokamola wa boraro wa mosetsana ke Mabine bjale Matsibele le Mokamola bona e bee bathlankana bja Makgofe ena o be a ene le bana ba babedi wa mathomo ke Lekgadimane wa bobedi ke Ntsetse bjale ka moka ga bona ba be ba bereka meberoko ya bona bjale Matsebele o be a disa dikgomo. Mokamola o be a diša dipokolo bjale mogare ga dipokolo tse go be go ene le pokolo e ba rego ke Khofe bjale Mokamela o be a rata pokolo ewe e kudu bjale ka tšatši le lengwe Mokamola a a namela pokolo tse go a e kitimisa kudu bjale ya lapa ya tona ya mowisa bjale ya tshaba ya ya gae ena a sala a wile tseleng. Bjale a tla a hwetsana ke ngwanaabo Matsibele

19 bjale a sitwa go sepela a re o reng ngwaneeu a re ke wele ke wisitse ke pokolo ela Khofe. Bjale e nkgobatsitse kudu Matsibele a re ngwaneeu Mokamola ke botala ke go botsa ke re pokolo e e tlo go gobatsa bjale a o bone bagolo-golo ba re, popotela e sa kwe go e wetse mollong wa mohwelere ka gobane ke botala ke go botsa o gana o sa rate go nkwa bjale o sinyegile go tloga mowe Mokamola. A sa rata go namela pokolo goba pere goba kgomo.

20 Matsibele le mothlape wa gagwe wa dikgomo ena o be a disa dikgomo tsa papaagwe. Poselane bjale le ena o be a disa dikgomo le nwana wa Makgofe mogadikane wa mmagwe Maadibi ka gobane Maadibi le Makgofe ba be ba tsere ke monna ka o tee Poselane bjale Matsibele o be a disa dikgomo le Lekgadimane ka gobane Matsibele o be a disitse pele ga Lekgadimane a be a tseba mekgwa ea dikgomo tsa Papaagwe ka maatla ga be go ena le pholo e kgolo kudu mo gare ga tsona leina la yona e be e Thlababatho kudu bjale Matsibele a botsa Lekgadimane a re o pasope pholo ela

21 ya kgwadi ya Thlaba Lekgadimane a re kgomo ewe ke ya papa kea e tseba le yona ya ntseba ka tsatsi le lengwe Matsibele ara Lekgadimane a re a rie o thiba dikgomo bjale a kitima a re boya boya a letsa moludi. Pholo ela e ya napa ya retologela morago ya mmona ya mo nyatsa ya boela ka lebelo go ena a se ke a tshaba a gopola gore ya mo tseba ya fithla go ena ya mo thlaba molomo wa ka tlase wa pharoga, a thoma go lla ka maatla Matsibele a kitimela ka go kwa lesata a rithla a raka kgomo a re o reng ke go butsitse

22 wa re ya go tseba le wena ba e tseba motho wa go swana le Matsibele
o ne le thuso kudu ka go botsa batho ba gabo dikotsi tsa
diruuwa, tsa bona ke motho wa mohola kudu.

Tsa Madingwana le mosadi wa gagwe Mankobe.

Madingwane e be a tsiya mosadi wa gagwe leina la gagwe ke
Mankobe bjale mosadi ewe e be e le loko la ga Makgobatlou
monna e be e le loko la ga Malepe fela ba be ba lema masimu a bona
ka diyatla ba se ne dikgomo bjale Madingwane o be a tsogela
masimong ka moswanyana o mongwe le o mongwe go lema. Bjale
mosadi wa gagwe Mankobe o na sala a dutsi a sa a sa mo apee
dijo ka bakeng sa bobodu bja gagwe fela ka gobane Madingwane
23 e be e ngaka a bona gore mosadi wa gwe ke sebedu a leme a napa
a thoma go laola ka dikgagara tsa gagwe gore na ekaba mosadi wagwe
o dira keng mo a sa leme bjale dikgagara tsa gagwe tsa re
mokgalabjwe mosadi wa gago ba mo loile a rie o ripe menatla ya
dikgogo le a dikgaka o tshube ka mollo. Mosadi yowe a orele o
tlo bona a lema e be o mo thlabele mo matsogong bjale a leka
gore a sware dikgaka ka molabo a reya melabo a tanya kgaka a fithla
a e ripa menwana a e lesetsa ya fofa a fithla ka gae a swara
kgogo a e ripa mwnwana a a lesatsa a gopola gore mothla o mongwe
24 kgaka le kgogo di tlora a di fatafase le ena a thoma go lema.

Bjale mowe tsa napa tsa mo palla a bitse kgaitsemi ya gagwe
Makwese a re tla o bone kgaitsemi ya gago tse a dirago. Bjale
Makwese a fithla motseng ga sebara sa gagwe Madingwane. Makwese a
fithla a re tama kgosi sebara Madingwane a re morena sebara Makwese
Madingwane a bitsetse Makwese ka ngwakong a re sebara bona ditaba
si di kgaitsemi ya gago Mankobe a aalenle a asille bjale Makwese
a re a ree ro lema kgaitsemi bjale Mankobe kgaitsemi ya Makwese
a tloga le kgaitsemi ya gagwe ba ya masimong go lema bjale ba
beelana ditema gore wena Mankobe leema tema e ya mo nokeng nna ke
25 tlo lema ka kwa molaleng.

Bjale Makwese a ya kowa pele ga tshemo a beya letlapa a re
kgaitsemi re leme ro gatlana kowa ke beilego letlapa ntshe.

Bjale ba napa ba thoma go lema bjale ka gobane Makwese o be a le
 maka molaleng kgaitsemi ya gagwe Mankobo a le maka nookeng tsatsi
 lewe Makwese a thlwa a lema. A re kotsi kgaitsemi ya gagwe Mankobo
 o wa lema ka gobane o be a lema a fela a theetsa bjale a fela a
 okwa letsepe le kwala gore kwitsi kwitsi a holofela gore ke nnete
 o wa lema bjale Makwese a ba a fithla kowa letlapeng lela ba
 beelane go lona. A lebella a bona kgaitsemi ya gagwe Mankobo
 26 a sa bonale a ema a theetsa gore na ekaba kgaitsemi ya ka o lema
 bjang ka gore letsepe lona kwala kamo nokeng a sepela gabotse a
 nekella a hwetsana kgaitsemi ya gagwe Mankobo a dutsi fase
 motiting wa montlho bjale Makwese a mmona a kgatsa letlapa ka
 letsepe le re kwitsi kwitsi a ema gabotse a re ehee kgaitsemi
 anthe ba ga Malepo ba be ba reresa a ba re ke wena sebedu.
 Ke moka Mankobo go ema le letsepe, ke ke kee.

Bjale Madingwane a napa a lesetsa mosadi ewe fela ka gobane
 a se bona baitsego tlesa ngwana wa rena ka gore ke sebedu.
 27 Bjale le ena Madingwane a sitwa go ya go gapa dikgomo tsa gagwe,
 ka gobane a se bona batswadi ba ngwana ewe Mankobo ba itsego
 re tsiya ngwana wa rena motho ewe mobjale o sintsha batswadi
 ba gagwe ditseka ditseka ke gore dithoto, a ne mohola a ne thuso
 o tshela batswadi ba gagwe bosuwana.

End. S. 822.